

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору број 10 пара
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)
ADRESSE:
„Vjesnik“ Cetinje (Monténégro)

РУКОПИСЕ ВАЉА СЛАТИ УРЕДНИШТВУ „ВЈЕСНИКА“
А ПРЕПЛАТУ И ОГЛАСЕ АДМИНИСТРАЦИЈИ
ОГЛАСИ СЕ НАПЛАЋУЈУ ПО ПОГОДБИ

Ловћен, 16. августа. Јуче у 4 и по сата у јутро отпочела је борба на цијелом фронту левокрилне колоне од Прије Гаве до села Шишићи. Под заштитом артиљерије са утврђења и с флоте, која је изашла била из Залива до сирема цркве св. Загоре, непријатељска вјешадија с брдском артиљеријом и митраљешким одјељењима, наступала је у 3 колоне, у саставу од 5000 бораца. Непријатељ је имао намјеру да одсјече лијево крило Ловћенског Одрода и да заузме Будву.

Средина нашег борбеног ланца, одступила је по наредби команданта одреда Њ. Кр. Височанства Књаза Петра, како би непријатеља у дубље увукла. Десно и лијево крило колоне били су на положењима, остајући на истим тачкама, на којима су и били прије напада.

Кад је средина непријатељска довољно ушла између нашег десног и лијевог крила, наступио је наш центрум и потиснуо непријатеља, који се је дао у дивље бјегство. У то вријеме наша пољска брзометна батерија, која се је налазила потпуно с леђа аустријске војске, а која до тога времена није ангажована у борби, отворила је најжешћу шрајнелску ватру, што је проузроковало велике губитке и неописиву панику у непријатеља.

У овој сретној борби, која је трајала 7 сати, наши губитци износе 14 рањених, од којих 2 тешко. Мртвих није било.

Непријатељу су заробљена два брдска топа са муницијом и 6 коња с потпуном опремом.

7 аустријских заробљених војника из 2. вјешадијског џука тврде, да је на аустријској страни било преко 400 мртвих и рањених.

Рат за мир

„Новоје Времја“ пише:

Садашњи рат, ужасан по својим размјерама и по до сад невиђеној количини учесника, има и једну добру страну, која га разликује од свих досадашњих ратова: ако се заврши како треба, овај рат могао би бити посљедњи у Јевропи. У магли идућег рјешења надозире се финале крвавог привиђења, које је толико страшило народе својим приближењем и које је најпослије постало стварношћу. Још један херојски напор — јевропски народи избавиће се из мора крви, које уgroжава да потопи сву савремену цивилизацију, и стануће на тврду обалу. Хидра међународног насиља биће задављена витешким силама сјевернога племена; живот народа ступиће на пут правде и хуманости и на истрзаној колосалним крвополићем грјешној земљи завладаће, може бити, вјечни мир.

Само слијеп може да не види, да је у ствари Јевропа у рату против рата. Вазда витешка и несебична у својој иностраној политици, Русија је истргла свој мач за мир, дрско нарушен аустријским нападом на малу Србију. Француска учествује у рату по инстинкту самоодржања, јер пораст германске моћи угрожава њено биће. А Инглеска подржава савезнике сасвим по здравоме реалном рачуну, вазда готова при првој прилици да сломи развиће поморских сила Германије, које угрожавају њезин свјетски положај.

Од доба књаза Бизмарка у свој Јевропи био је само један центар милитаризма — Берлин. Скоро постојећа, он је држао у трепету народе који се најпослије ујединише пред општом опасношћу у природном савезу узајамног обезбјеђења. Француска, која је изгубила Елзас и Лотарингију, Данска — Шлезвиг и Холштајн, Русија, која је принуђена војевати или оставити на жртвеник ненапнатог германизма мале словенске државе, Инглеска, која чека нападај с Њемачког мора, Белгија која је принуђена да ратује ради очувања свог неутралитета — све ове државе уиравале су брижне погледе на једну тачку у Јевропи, на одгиште свјетских потреса и немира — на Берлин.

Такав је унутрашњи смисао овога рата. Свеопшти рат против рата не може се иначе свршити него побједом сталног мира. Треба да сви народи јевропски, који су се ујединили против агресивне Германије, буду проникнути јасним сазнањем високе опште човјечанске идеје овога рата. Тада ће се споразум народа из тројног претворити у општи.

Овдашњи Царско-Руски Војни Аташе, примио је ово званично саопштење:

Петроград, 15. авг. 4 с. по подне. Наша се војска примиче к тврђави Кенигсберг, потискујући предње трупе посаде. Стигли су извјештаји, да су наша одјељења заузела неколико пријелаза на ријеци Але. На галицијском фронту успјешно је одржана битка код Томашева. Ми енергично напредујемо на истоку према Лавову, од којег је наша војска на недалеком растојању. Наша је коњица достигла за падно од Чорткова, аустријску кавалеријску дивизију, приморала је да прихвати битку, разбила је и заробила њену коњичку батерију.

ТЕЛЕГРАМИ

Рим, 13. августа. Аустрија објавила рат Јапану. Јапански амбасадори из Беча и Берлина отпутовали.

Рим, 13. августа. Стигли су први извјештаји о великој борби на ријеци Мези између Њемачке и савезника, који су се повукли под заштиту линије утврђења. Трупе њемачке задржале су све позиције, које су биле зазеле на француском земљишту. У горњем Елзасу Французи су заузели жељезницу између Милхуза и Колмара.

Берлин, 13. августа. Њемачки генералштаб јавља, да је пет утврђења код Намира пало, да су њемачке трупе ушле у варош, да се наставља бомбардовање остала четири утврђења; њихов се пад очекује ускоро. Нијемци су почели опседати Анвер.

Берлин, 13. августа. Умро је стриц царев, командант царске гарде. Герерал По напустио је Милхуз и с неповријеђеном војском концентрише се у Алткирх. Сва француска војска ослања се на линију граничних утврђења.

Рим, 14. августа. Французи настављају офанзиву на линији Линевиљ—Нанси, док су евакуисали горњи Елзас због немогућности да очувају задобивене положаје.

Анвер, 14. августа. Краљ и главни штаб наказе се у Малињу. Једно одјељење њемачких хусара под

командом грофа Шверина, царевог рођака, заробљено је заједно са Шверином.

Париз, 14. августа. Телеграфишу из Анвера да је са једне Цепелинове лађе, која је летјела изнад ове вароши, бачено осам бомба на варош. Седам је лица погинуло и осам рањено. Бомбе су за мету мале краљевски дворца, министарства и барутане.

Париз, 14. августа. Ево званичног коминикеа министра војног од 12 августа: На западу од Мезе, пошто су издате наредбе за наступање трупа, које треба да остану на заштитној линији у одбранбеном положају, трупе су се окупиле у околини Живри-а, који су заузеле борећи се и задржавајући непријатељску офанзиву. На истоку од Мезе трупе су заузеле све пролазне тачке, које доминирају Великом Шумом. У даљини наше су трупе извршиле вјешту и снажну офанзиву, али је главнокомандајући задржао наступање, да би задржао борбени фронт, који је дан раније одређен. Француске трупе показале су у офанзиви диван полет. Нарочито је шести корпус на Виртонској коси нанио непријатељу знатне губитке.

Париз, 14. августа. Кретање, предузето јуче, вршено је преко цијелога дана са највећом методом у пркос непријатељском напору, да га спречи. Корпус пруске војске у чијем је саставу и царска гарда претрпио је озбиљне губитке у једној борби са туркосима. (Алжирске трупе) Покушаји, управљени противу Нансија нијесу успјели. Белгијанци наступајући код Анверса у једном енергичном нападу, повратили су Малињи одбацили Нијемце до Вилворда. Морал је код становништва изванредно високи и ријешен да се бори до краја.

Петроград, 14. августа. Њемачке агенције распрострале су неповољне вјести о унутрашњој ситуацији у Русији. Службено се демантују вјести и тврди се да потпун мир влада у Русији, као и једнодушност и опште одушевљење за борбу противу непријатеља.

Париз, 14. августа. Званични коминике доноси, да је између Француске и Њемачке војске започета велика битка на француско-белгијској граници, између Мобежа и Динана. Од ње зависи судбина Француске и Елзаса. У посљедњој битци код Шарлроа погинуо је генерал Принц Алберт, стриц Вилхелмов.

Атина, 14. августа. Атинска Агенција има извјештај из поузданог извора из Софије, да је 150 њемачких морнарских официра и подофицира прошло јуче кроз Пловдив за Цариград.

Лондон, 14. августа. Предсједник Министарства изјавио је у парламенту о ситуацији ово: Примили смо, рекао је, телеграм од генерала Френча, којим нас извјештава, да је повлачење трупа извршено с успјехом, али са знатним губитцима савезничке војске. Ваља само рећи, да Врховна Команда извјештава, да су британске трупе поред форсираних маршева имале издржати и жестоке борбе и да су задахнуте најбољом храброшћу. Предсједник министарства мисли, да су енглески губитци у посљедњим борбама око двије хиљаде људи.

Крагујевац, 14. августа. Непријатељ је напустио Пријепоље. — На цијелом осталом фронту нема ништа ново, осим што је непријатељ избацио 13. ов. мј. неколико артиљеријских метака на Кулич, на ушћу Мораве.

Рим, 15. августа. Нијемци су заузели сва утврђења око Намира и окупирали Лонгви, гдје су им Французи дали жестоки отпор. Француске трупе, које су долазиле од Вердена противу лијевог крила кронпринчева одреда, биле су одбијене.

Петроград, 15. августа. Руске трупе заузеле су Артенбург, Сенсбург, Бишофсбург. Напредовање се наставља. Руси су разбили аријергарду аустријску с ону страну ријеке Золотаја Липа.

Париз, 15. августа. Вивијаново министарство дало је оставку. Нови кабинет састављен је овако: Вивијани, предсједник без портфеља. Бријан, министар правде, Делкасе, спољних послова, Малви, унутр. дјела, Милеран, војни, Огањер, морине, Рибо, финансија Саро, наставе, Семба, грађевина, Томсон, трговине, Думерг, колонија, Давид, пољопривреде, а Гед без портфеља.

Рим, 15. августа. Пошто су Нијемци заузели намирске фортице и Лонгви продужују напријед пут француског земљишта. Французи држе још неке положаје на западу Колмара. Француске се масе концентришу на Мези, на линији утврђења до Белфора. Јавља се из Лондона и Базела, да је јуче генерал По потукао Нијемце код Алткирха. Французи и Енглези одржавају офанзиву у близини Живе. Белгијанци под командом краља Алберта извршили су сјајни напад и истјерали Нијемце из Малиња и сузбили на 15 кил. до Брисела. Белгијанци су се јако утврдили у Анверу и у Малињу, гдје могу да се одупиру цијелу годину дана. Њемачка коњица у својем развоју пут Валенсијена, Мобежа и Камбреја имала је великих губитака и заробљених. Белгијски генерал Леман, бранилац Лијежа, нађен је онесвијешћен под рушевинама фортице Лонжана, коју су Нијемци са мортирима уништили.

Париз, 15. августа. Нијемци, који су јуче поново предузели били офанзиву, заустављени су од савезничких војника. Француске трупе у Лорену повукле су се на висове од Линевила до Нансија. У Елзасу су њемачки напади одбијени. Руси настављају офанзиву и већ су пред Кенигсбергом и опседају Аленштајн.

Бој на Грахову

5. августа 1914.

Осјеченица, 5. августа

Има слатких умора. То је једно нарочито душевно расположење које побјеђује физичку клонулоост и даје му сву своју енергију. Раде само нерви и воља. Да се запита, је ли ико уморан, чућете одмах одлучно негативан одговор. О таквим стварима се нема времена мислити. Нека само одјекне један сонорни глас: „Ордонанси, коње!“ — и за један тренутак одјекиваће само кроз ноћ топот коњских копита под којима пршти пијесак и камен се одзива стакленим звуком. Ми не можемо бити уморни, јер нећемо да се одмарамо, пошто

немамо времена на то да мислимо. Све што знадемо и што сами себи признајемо, то је да смо задовољни и срећни. То је једини осјећај који нас испуњава.

Ради тога је овај прљави хан, гдје пишем ове редове, испуњен нашом срећом и ми га волимо више од најљепшег хотела. Нимало не смета што у њему не може ништа да се добије, осим мало мрке воде која се зове кафом. У осталом, ту нам је све, и главни штаб, и телеграфска станица, и болница, и кафана и хотел. У грају војника око огњишта мијеша се званични глас извјештаја на телефону и сјећање на поједине фазе боја.

И тај бој постаје једна од наших најживљих и најдрагоценијих успомена. У њему је по трећи пут оживјела и сићула новим блијеском црногорска историја. У српске анале записана је по трећи пут побједа на Грахову, нимало незначајнија од прошлих и извојевана опет над једним силним и бројно надмоћнијим противником. Наше гласне успомене не надглашава више грмљавина топова. Дврсник је занијемно, као да су грла његових топова запечатиле за навијек наше гранате које немилосрдно и неумољиво прштаху посред његовог чела кроз шеснаест сати данашњег боја, остављајући своје дубоке бразде.

Колико је вечерас мучаљив и убијен, толико је јутрос био оран и разговоран. Рика топова са Дврсника и околних пољских утврђења прекинула је зором наш сан и дигла нас из наших шатора на Вилусама. Командант IV Дивизије, бригадир г. Машан Божовић, са положаја које је заузимао са својим трупама, уочи је одмах, према жестици непријатељског напада, сву одсутност данашњег дана и хитно извјестио о кретању непријатељских маса команданта Херцеговачког Одред. Није било сумње отпочела је — знали смо — једна огорчена борба и почео је да се бије један одсудан бој. Сви смо предосјећали колико је данашњи дан значајан. Пред нама је стајао један бијели и још неисписани лист историје. Сви наши погледи, пуни очекивања, поуздања и вјере, били су уперени на озбиљно лице команданта Херцеговачког Одред дивизијара сердара г. Јанка Вукотића. Пожелисмо из срца обрстари Врклану, команданту Дврсника судбину Цавид паше на Мокрој.

И за један тренутак сви смо јурили за командантом одреда на нашим коњима у највећем трку под пријатним вјетром који почињаше разблаживати врућину и припеку, повијајући зелена поља руметина, и жуту непожљиву пшеницу. Прорјисмо кроз шумице лијеска, прелетисмо мноштво кршевитих брегова, слијетасмо низ стрме косе и дохватисмо се граховског пута. Од времена на вријеме, главни командант упућиваше неколико патриотских ријечи војсци која га одушевљено поздрављаше на својим положајима.

Свуда око нас сам камен, крш, стијена, пећина, као да се море у таласима окаменило; испод нас граховско и дврсничко поље, по којему гмижу и миле Аустријанци као мрави у бојном поретку. Паклена ватра сипа са Дврсника. У врелом плаветнилу љетног неба избијају на хиљаде страна буке и црвеног и плавичастог дима шрапнела. Грме топови, чегртају митраљеви, праште пушке. Бије се очајан и осудан бој на цијелој линији наших предњих одјељена од Кличевца до Омутња. Командант Херцеговачког Одред дивизијар сердар г. Јанко Вукотић са шефом штаба командиром г. Петром Мартиновићем и читавим штабом налазе се у бор-

беном ланцу, у којему су остали до краја боја и пораза непријатеља до у сами мрак.

Непријатељ напада још од јутра са много енергије и са унапријед спремленим планом, наступајући од Дврсника и Бијеле Горе, првац Граховско поље, у намјери да саузме Дрошкорицу и Бобијерину. Наше трупе су биле овако распоређене: Зетска бригада држала је Мали и Велики Омутњи и Бојањо Брдо, на којему се налази граховски батаљон, потпомогнут зетском бригадом, долазећи у везу својим лијевим крилом са десним крилом колашинске бригаде до виси Орла, на коме су била два брзометна пољска топа — кумановца. Даље је колашинска бригада држала вис Курљај, (гдје је била и једна чета граховског батаљона, која је вршила улогу извиђања), иза којег су биле намјештене наше двије хаубице које бомбардоваху стално утврђење Дврсник. Према даљој акцији Дврсника у току дана, наша артиљерија морала му је на нијети знатне штете. Лијево од колашинске бригаде била је васојевска бригада на положајима Мали и Велики Дервиш до Кличевца, потпомажући са своје двије чете дивизијску извиђачку чету, која је држала Кличевца. У лијево од Кличевца био је цуцки батаљон на Бјелешу над самим дврсничким пољем.

Страховита артиљеријска, митраљешка и пушчана ватра обасипа без престанка цео фронт наше војске која се држи упорно и која је у саму зору одбила нападај непријатељске коњице од стране граховског поља. Непријатељска пјешадија наступила је најприје преко Дврсничког Поља према Бјелешу и Кличевцу који је тукла противничка артиљерија са Дврсника и Јанкови Врха.

Фронтални непријатељски напад био је најјачи од Дврсника, Лисца и Бијеле Горе. Као што смо казали, око 6 сати и изјутра појавила се непријатељска коњица и утрнула граховским пољем, али су је наше трупе из својих одбранбених положаја одбиле и приморале на одступање. Око 7 сати непријатељски насилно напада на цијелом фронту право граховским пољем у раније обиљеженом правцу. Развио се страховити бој који се био са много енергије, жестине и огорчености са обадвије стране. Непријатељ, види се, хоће пошто по то да сломије наше лијево крило и ту је управно највише ватру своје артиљерије и сву снагу свога удара.

Командант Херцеговачког Одред тачно управља нашим трупама. Долазе и одлазе ордонанси у дивљем трку на вис Орао. Трче задихани пјешаци носећи извјештаје. Главни командант је неуморан и са највећом пажњом прати кретање наших и непријатељских трупа. Наша артиљерија и митраљеви дјелују одлично. Пада у очи да наши митраљеви према аустријским показују надмоћност акције. Гранате наших хаубица које лупају Дврсник у чело, изазивају бурно одобравање у редовима наше војске. Непријатељ тврдоглаво наступа, угрожавајући наше лијево крило и главни командант одређује да се тамо хитно пошаље помоћ. Ондје су г. војвода Лакић Војводић и ађутант Команданта Одред капетан Шћепан Симовић.

Тутњи и јечи Грахово и планине над њим се стресају, примајући у своје груди врелу ђулад; одјеси се мијешају и сугишу, стапајући се са новом и неустрашаном грмљавином. Долази критични моменат кад има да се ријеша побједа. На све стране главни командант издаје наређење да се одмах јуриша на не-

пријатељску пјешадију. И он сам хита низ стрме косе Орла на Дервиш који је, као једна од најизложенијих позиција, у пакленој ватри. Тамо је већ шеф штаба Одред, г. командир Петар Мартиновић, (вазда хладан и хладнокрван). Звијжди и цијуче олово око глава, пршти по камену, шушти кроз лишће лијеска и крха гранчице, и тупо се зарива у земљу. Наши се упорно бране, спремни да сваког тренутка јурише за Командантом Одред који је непоколебљив у својој вољи да побједи и неустрашив у својем самопожртвовању и јунаштву.

Ако је непријатељски напад енергичан, наш отпор је ресолутан и силан. Види се како се непријатељ колеба. И наједном, у часу кад Аустријанци почеше да одступају и да бјеже, сами они обасуше своје чете својим шрапнелима да их приморају на наступање. Са наше стране удвостручава се ватра. Али ни то не помаже, осим да увећа неред и метеж у њиховим редовима.

Нападај је био сломијен. Наши прелазе у противнапад. Аустријанци се ограничавају да бране своје одступање. Са сумраком поче и паљба да бива све слабија, и више не падаше куршум као кица по Дервишу који је командант Херцеговачког Одред напустио у сами мрак, по срећном завршетку и исходу боја. Граховска битка била је добијена. Црна Гора има да запише једну нову славну побједу у своје летописе.

Враћајући се по помрчини и ломећи се шкргама преко стрмих страна, сви једнодушно, од редова до официра, одају признање јунаштву команданта Херцеговачког Одред. Његово лично управљање бојем и његово лично присуство на најопаснијим положајима, ријешило је, по општој сагласности, бој у нашу корист.

Осјетеница, на Преображење 6. августа.

Рано, зором, ађутант команданта Одред, капетан Шћепан Симовић који је провео у извиђању цијелу ноћ, извјештава да се види како непријатељ, у јачини од пет батаљона, одступа иза нас од Дврсника и Лисца. Поводом тога извјештаја командант Одред наређује команданту IV Дивизије г. бригадиру Машану Божовићу — чије су заслуге у току јучерашњег боја велике и неоспорне, — да предузме насилно рекогносцирање које је извршио шеф штаба IV Дивизије командир Вуле Томовић са 3. батаљоном васојевске бригаде. Том приликом заробљен је, последије очајне одбране, у којој је виши дио његових војника био побијен, рањен или заробљен, командант четвртог батаљона 33 пука, мајор Лудвиг Навратил који је крајем прошлог мјесеца командовао аустријским трупама у борбама на Лисцу. По његовом мишљењу аустријски губитци у јучерашњем боју износе око три хиљаде мртвих и рањених, што најбоље свједочи колико је тај бој био жесток, огорчен и одсудан. По карти која је код њега нађена, види се да је имао јуче за циљ да заузме планину Дрошкорицу. Из прибиљежака се види да су Аустријанци намјеравали да на Осјетеници установе болницу и да дођу до Спиле. На тај начин мислили су да пресијекну Херцеговачком Одреду одступницу и да неминувано угрозе Никшић.

Мјесто свега тога, Аустријанци су претријели један осјетљив пораз који им је поништио све прохтеве даљег напредовања на томе фронту. Команданту Херцеговачког Одред, Дивизијару сердару г. Јанку Вукотићу пошло је за руком да, са релативно малим губитцима, потуче и одбаци непријатеља и да му нанесе толике губитке под са-

мим чељустима топова са тврдог Дврсника.

Зато Дврсник јутрос ћути, као и да не постоји. А како је јуче зором гордо и пакосно грмио, намјеран да нам силом објави да је тога дана рођендан Његовог Апостолског Величанства. Само што у вече Аустријанци нијесу више славили Царски Дан. Славили смо га ми, јер бој на Грахову 5. августа био је царски дан за нас.

Велько Милићевић.

Дочек француског одреда на Ријеци

На глас да ће 10. ов. мј. одред француске војске са официрима стићи из Скадра и проћи преко Ријеке за Цетинје, пред. општине г. кап. Петар Краљевић наредио је да се варош окити заставама: српско-црногорским, руским, француским и енглеским, а грађанство да изађе ради сусрета у свечаном руху.

Тачно у 4 сата по подне пристали су под француским заставама пароброди, у којима је био одред француске војске. На пристаништу их је дочекао председник општине г. Краљевић с неколико виђенијих грађана. Ту је био и г. Милан Павловић, секретар мин. иностраних дјела, који је био нарочито послат са Цетинја у сусрет Французима. Поменути су се поздравили са г. г. командантом и официрима одреда и били су им на услузи при искрцавању.

У вече око 6 сати француски је одред кренуо пут вароши Ријеке, пјевајући своје патриотске пјесме. Кад су наступили били марширајући у варош, на улазу дочекао их је председник општине са грађанством уз усклик: „Добро нам дошли, живјела Француска! Живио племенити француски народ! Живјела храбра француска војска!“ На то су се они одазвали са: „Живјела Црна Гора и храбра црногорска војска!“

Пошто је било одређено да ће коначити на Ријеци, то су се најприје војници раздијелили у перјаничкој касарни и по кућама у вароши. Иза тога су одмах сјели за богату трезу, коју им је општина ријечка била приредила, а која је била стављена уз дуж главних ријечких кафана. За другом засебном трезом били су г. г. командант и официри одреда, г. М. Павловић и председник општине, гдје је г. командант одреда наздравио за срећу и величину Црне Горе и њенога славнога оружја. Послије овога захвално је председнику општине и грађанству на тако усрдном дочеку. По том су војници пошли у своје одређене станове, а господи официри на вечеру, која им је била приређена у једној од наших главних гостионица.

Јутра дан 11. ов. мј. у 5 сати у јутро француски одред пошао је за Цетинје, када су опет из неколико пута г. командант и остала г. г. официри захвалили на тако усрдном дочеку.

Истог дана у вече председник општине и ријечко грађанство добило је телеграфским путем захвалност од госп. Мин. Унутр. Дјела Вулетича за овај дочек, који је на Ријеци учињен француском одреду. На иза овога опет на 14. ов. мј. актом истог господ. Министра од 13. ов. мј. број 9700 добила се ова захвалност:

„Управи вар. општине,

Ријека.

Овлашћени посланик Републике Француске поводом скорашњег пролаза из Скадра преко Ријеке за Цетинје француског војног деташимана, издао је преко Кр. Министарства Иностр. Дјела за ту Управу и ријечко грађанство шледећу захвалницу:

„Ступајући на црногорско земљиште, француски деташиман је тако био дочекао од стране општине и становништва вароши Ријеке, да је тај дочек живо дирнуо и официре и војнике. Припреме за њихов дочек и симпатије, које су им указале, погодиле су право у срце наше војнике и њихове шефове, који с радошћу долазе да се боре раме уз раме с њиховим црногорским друговима.

„Молим да би се уваженој Управи Општине и дичном становништву Ријеке изразила жива захвалност француског деташимана, којој ја такође придружујем и топлу благодарност Владе Француске Републике“.

Горње Вам се доставља са изразом особитог задовољства и од стране потписатог што је та управа са ријечким грађанством зиста све учинила, да француски војни деташиман буде ту дочекао и испраћен баш како је требало.

Министар Унутрашњих Дјела
Саво П. Вулетич.

Не само овога пута, него вазда и у свакој прилици у оваквим и сличним додешима и у раду за вријеме рата са Турском 1912. и 1913. г. ријечко грађанство показивало се да умје правилно схватати своје народне и патриотске дужности.